

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/33/2020
Identifikačné číslo spisu: 7712213337
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7712213337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ K. R. V., narodenej X. I. XXXX, bývajúcej v Y., R. Q. XX a 2/ R. U., narodenej XX. R. XXXX, bývajúcej vo U. A. XXX, oboch zastúpených advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rázusova 13, IČO: 36 866 563, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Leo T. Vojčík, proti žalovaným 1/ R. V., narodenému XX. H. XXXX a 2/ Y. V., narodenej XX. R. XXXX, obom bývajúcim vo U. A.Ž. XXX, obom zastúpeným advokátskou kanceláriou KAIFER advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Košiciach, Fibichova 11, IČO: 36 861 561, v menej ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jaroslav Kaifer, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11C 117/2012, o dovolaní žalobkýň proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019 sp. zn. 2 Co 92/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 15. apríla 2019 sp. zn. 2 Co 92/2018 a uznesenie Okresného súdu Michalovce zo 14. decembra 2017 sp. zn. 11C 117/2012 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Michalovce na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 14. decembra 2017, č. k. 11C 117/2012-392, zastavil konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a priznal žalovaným náhradu trov konania voči žalobkyniam. Právny predchodca žalobkyne 1/ R. U. a žalobkyňa 2/ sa žalobou pôvodne domáhali voči žalovaným toho, aby súd určil, že hranica medzi parcelami C KN č. 521 a 526 prebieha tak, že parcela C KN č. 521 má v prednej časti šírku 14,48 m a prebieha vo vzdialenosti 80 cm po celej dĺžke nového domu žalovaných bez úskoku 0,45 cm vzaďu za domom. Žalobu odôvodnili tým, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, k. ú. A. ako parcely č. 520 - záhrady o výmere 80 m², č. 521 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 467 m², č. 522 - záhrady o výmere 1056 m², č. 523 - záhrady o výmere 1096 m², ktoré nehnuteľnosti nadobudli v septembri 1967 titulom pridelenia pozemku do osobného užívania od bývalého Okresného národného výboru, ktoré užívanie zo zákona prešlo do ich vlastníctva. Na týchto nehnuteľnostiach si postavili rodinný dom, v ktorom dodnes bývajú. Na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. sú zapísané parcely č. 524 - záhrady o výmere 1242 m², č. 525 - záhrady o výmere 852 m², č.

526/1 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 536 m², č. 526/2 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 118 m², kde ako bezpodieloví spoluvlastníci sú vedení žalovaní, ktoré nehnuteľnosti títo nadobudli titulom kúpy V 484/08 zo dňa 31. marca 2008 od vnuka predchádzajúcej vlastníčky. Tá v susednom dome bývala v čase, keď žalobcovia kúpili svoje nehnuteľnosti. V tom čase hranicu medzi pozemkami tvoril múr starého domu a keďže pôvodná vlastníčka nemala odkvapové rúry, tak žalobcovia z dôvodu, aby jej dom nenasával vlhkosť, umiestnili pod jej dom hrubé gumové pásy, ktoré sa tam nachádzali ku dňu podania žaloby. Žalovaní však starý dom zbúrali a postavili si nový dom. Pri zameraní ich domu však bola zistená chyba vo vektorovej katastrálnej mape. V júli 2011 požiadal žalovaný 1/ Správu katastra v Michalovciach o prešetrenie priebehu hranice medzi parcelami C KN č. 521, ktorej bezpodielovými spoluvlastníkmi sú žalobcovia a parcelou C KN č. 526, ktorej bezpodielovými spoluvlastníkmi sú žalovaní. Koncom augusta 2011 žalovaný 1/ spolu s geometrickým zameraním plota žiadal o opravu chyby v katastri, a to z dôvodu nesúladu medzi vektorovou katastrálnou mapou a meračským a vyšetrovacím náčrtom. Keďže medzi stranami začalo dochádzať k sporom, právny predchodca žalobkyne 1/ tiež podal v októbri 2011 žiadosť o určenie hranice pozemku. Záver zo šetrenia Správou katastra v Michalovciach bol vyhotovený v máji 2012 a konštatuje sa v ňom, že „priebeh hraníc C KN č. 521, 522, 525, 526 a 528 a v platnej vektorovej katastrálnej mape katastrálneho územia A. je chybný.“ Správa katastra konštatovala, že došlo k nezrovnalostiam pri obnove operátu novým mapovaním, pri ktorom sa nesprávne vyhodnotila súradnica bodu, ktorý tvorí hranicu medzi parcelami C KN č. 521 a 526, čo potvrdzujú aj údaje na fotogrametrickom náčrte č. 21, kde sú zamerané šírky pozemkov. Žalobcovia tvrdili, že správny priebeh hranice je taký, ako bol v roku 1967 a žiaden úskok o rozmeroch 0,45 cm za domom nikdy nebol, čo potvrdilo i porovnávanie fotogrametrického náčrtu a stavu z pozemkovej knihy z roku 1968.

1.1 Žalovaní vo vyjadrení k žalobe poukázali na skutočnosť, že nehnuteľnosti nadobudli na základe rozsudku Okresného súdu Michalovce, č. k. 6C 1229/87-14, ku ktorému bol priložený aj geometrický plán č. 266-3502-194/1,2,3-87, ktorý určuje majetkovoprávne vyporiadanie parciel reg. C KN č. 524, 525 a 526, a teda toto vlastníctvo nadobudli na základe rozhodnutia štátneho orgánu. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, a teda povahu res iudicata a súd v tomto konaní rozhodol rozsudkom o určení vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných. K tvrdeniu žalobkyň, že hranicu pozemku tvoril múr starého domu žalovaní uviedli, že nie je pravdivé, pretože hranicu pozemku tvorila tzv. odlivka, ktorá patrila a slúžila pôvodnému starému rodinnému domu na odvod dažďovej vody zo strechy domu. Táto odlivka bola vo vlastníctve vlastníka tohto domu, resp. pozemku, na ktorom stojí.

1.2 Súd prvej inštancie nariadil uznesením z 27. marca 2013, č. k. 11C 117/2012-61 vo veci znalecké dokazovanie. Znalec v znaleckom posudku zakreslil priebeh spoločnej hranice medzi spornými parcelami, ktorý vymedzil spojnicou lomových bodov a spoločným bodom troch parciel č. 522, 525 a 524, a zároveň vypracoval geometrický plán č. 11C 117/2012-14/2013, kde túto hranicu stanovil. Znalec sa v znaleckom posudku vyjadril, že všetky dostupné získané grafické podklady definujú vzájomný priebeh spornej hranice medzi parcelami č. 521 a 526 (teraz 526/1) ako priamku bez záskoku, ktorý vznikol len ako výsledok fotogrametrického merania. Znalec preto navrhol, aby bol obnovený právny stav a to tým, že sa vyhotoví geometrický plán, v ktorom by sa opravili riešené hranice. Vychádzajúc z grafickej identifikácie parciel, znalec dospel k tomu, že priebeh hranice evidovanej EN existujúceho oplotenia medzi spornými parcelami je správny, čo bolo potvrdené kontrolným meraním, a preto navrhol obnoviť priebeh hranice spreď roka 1978, kedy platil pôvodný právny stav podľa evidencie nehnuteľností.

1.3 V priebehu konania zomrel pôvodný žalobca 1/ a jeho právnu nástupníčkou sa stala žalobkyňa 1/. Súd prvej inštancie tak pokračoval v konaní so žalobkyňou 1/.

1.4 Žalobkyne podaním doručeným súdu 9. februára 2017 navrhli, aby súd pripustil zmenu žalobného petitu a to tak, aby súd určil, že žalobkyne 1/ a 2/ sú v celosti podielovými spoluvlastníkmi, a to každá v podiele 1 parcely reg. C č. 525/2 záhrada vo výmere 13 m² a parcela reg. C č. 526/3 zastavaná plocha o výmere 27 m², ktoré boli vytvorené geometrickým plánom č. 11C 117/2012-14/2013 z 15. júna 2015

vyhotoviteľa Ing. Miloša Jacka, PhD., znalca z odboru geodézie a kartografie, Mieru 33, Sobrance, ktorý bol autorizačne overený dňa 15. júna 2015. Odôvodnili to tým, že žaloba o určenie priebehu hranice sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi účastníkmi sporná a jeden zo susedov sa obráti na súd s cieľom dosiahnuť jej určenie. Vytýčenie hranice pozemku nemá konštitutívny účinok a vytýčením hranice nevznikajú, nemenia sa a nezanikajú právne vzťahy k nehnuteľnostiam. Žalobkyne poukázali nato, že v ich prípade bol priebeh hranice sporný, a zároveň došlo aj k zásahu do vlastníckych práv žalobkyní, a preto súčasťou sporu je aj spor o vlastníctvo k určitej ploche. Podstatou žaloby je vyriešenie otázky vlastníctva spornej plochy pozemku a súd je povinný sa zaoberať otázkou hranice pozemku bez ohľadu na to, ako je naformulovaný žalobný petit. Tvrdili, že v tomto prípade nejde o určovací petit v zmysle § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a súčasného § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), ale o vyjadrenie nároku (vyjadrovací spôsob) podľa § 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) v takej podobe, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vykonateľné a aby mohol byť výsledok konania zapísaný v katastri nehnuteľností. Súd prvej inštancie uznesením z 5. júna 2017, č. k. 11C 117/2012-330 pripustil zmenu žalobného návrhu v navrhovanom znení. Žalobkyne podaním doručeným súdu prvej inštancie 25. septembra 2017 spresnili žalobný petit tak, že sa domáhali, aby súd rozhodol rozsudkom tak, že „súd určuje, že žalobkyne 1/ a 2/ sú v celosti podielovými spoluvlastníkmi, a to každá v podiele 1 nehnuteľnosti, a to parcely reg. C č. 525/2 záhrada vo výmere 13 m² a parcely reg. C č. 526/3 - zastavaná plocha o výmere 27 m², ktoré boli vytvorené z parcely reg. C č. 525 - záhrada o výmere 825 m² a parcely reg. C č. 526/1 - zastavaná plocha o výmere 536 m², zapísaných na LV č. XXXX k. ú. A., geometrickým plánom č. 11C 117/2012-14/2013 zo dňa 15. júna 2015 vypracovaný Ing. Milošom Jackom, PhD., znalcom z odboru geodézie a kartografie, so sídlom Mieru 33, Sobrance, ktorý bol autorizačne overený dňa 15. júna 2015. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní nahradiť žalobcom trovy tohto konania, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“ Poukázali na skutočnosť, že potom čo správa katastra vykonala šetrenia zistila, že pri obnove operátu novým mapovaním došlo k nezrovnalostiam, pri ktorých sa nesprávne vyhodnotila súradnica bodu, ktorý tvorí hranicu medzi parcelami C KN 521 a 526, čo potvrdzujú aj údaje na fotogrametrickom náčrte č. 21, na ktorom sú zamerané šírky pozemkov. Porovnaním zakresu hranice medzi pozemkami strán sporu na mape evidencie nehnuteľností mapový list XXIX-13-18, ktorá bola vyhotovená podľa pozemkovej mapy vykazujúcej stav koncom roka 1968, skonštatovala správa katastra, že na tejto mape nebol vedený žiaden úskok 0,45 cm, avšak vo vektorovej mape k. ú. A. hranice medzi pozemkami už vedie s týmto úskokom do pozemku žalobcov. Práve na podklade tejto chybné vektorovej mapy bol vyhotovený aj geometrický plán z roku 1987, na ktorý poukazovali žalovaní. Súd prvej inštancie uznesením zo 4. októbra 2017, č. k. 11C 117/2012-364 rozhodol tak, že pripustil zmenu žalobného návrhu tak, ako to žalobkyne navrhli.

1.5 Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie o. i. rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 18. decembra 1987, č. k. 6C 1229/87-14. Ide o spis, ktorý bol skartovaný a v archíve súdu sa nachádzalo len jedno vyhotovenie tohto rozhodnutia, bez všetkých listinných dôkazov, ktoré boli v tom čase pripojené do spisu, a z ktorých súd vychádzal pri rozhodnutí vo veci samej. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. decembra 1987. Účastníkmi konania boli v postavení navrhovateľov v 1. rade E. Y., rod. T. a v 2. rade R. T. a odporcami v 1. rade Československý štát, zastúpený Miestnym národným výborom (ďalej len „MNV“) v A. a v 2. rade R. T.. Predmetom sporu bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to konkrétne k parcelám EN 524 - záhrada o výmere 1242 m², EN 525 - záhrada o výmere 852 m², EN 526 - dom č. 302 s dvorom o výmere 654 m², k. ú. Obec A.K., ktoré boli vytvorené geometrickým plánom č. 244-3502-194/1, 2, 3-87 zo dňa 30. októbra 1987 z reálne vydelenej časti pozemnoknižnej parcely č. 124 zapísanej v zápisnici č. 167 k. ú. Obce U. A. s tým, že súd určil, že tieto patria v 1-ici vlastníckym právom navrhovateľovi v 2. rade a v druhej 1-ici do dedičstva po neb. E. T., rod. V., ktorá zomrela XX. L. XXXX. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovatelia sa domáhali určenia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam na tom základe, že tieto nehnuteľnosti, ako aj samotný dom, nadobudla navrhovateľka v 1. rade aj s navrhovateľom v 2. rade, resp. ich právny predchodca v roku 1891, od ktorej doby ich užíval ich právny predchodca nerušene ako svoje vlastníctvo až do smrti, vrátane podielu odporcu v 2. rade, ktorý ako reálne vydelení

nadobudol od menovaného kúpou v „33 roku“. Súd pri rozhodnutí v tejto veci vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorým zistil, že parcely EN 524, 525 a 526 boli vytvorené vyššie označeným geometrickým plánom z reálne vydelenej časti pozemnoknižnej parcely č. 124 zapísanej v zápisnici č. 167 k. ú. Obce U. A., kde sú vedené ako podielové spoluvlastníctvo navrhovateľa v 2. rade a odporcov v 1. a 2. rade. Súd skonštatoval, že zistil, že skutočný stav bol v rozpore s tým, ako to vykazuje pozemková kniha, pretože bolo nesporne preukázané, že v roku 1891 otec navrhovateľa v 2. rade Y. T. odkúpil od obce U. A. 1-icu z pozemnoknižnej parcely č. 124, reálne vydelenú v terajších parcelách, ktoré sú predmetom sporu, pričom druhú 1-icu, ktorá predstavuje terajšie parcely EN 520 a 523 si ponechala obec U. A. pre seba a slúžili ako kováčska dielňa pre obec a prenajímané boli obecnému kováčovi. Čo sa týka parciel EN 520 a 523, tieto boli dané do užívania R. U., kde si postavil tento rodinný dom, užíval ho aj v čase vydania rozhodnutia mal k nim zriadené právo osobného užívania. Pokiaľ ide o parcely, ktoré boli predmetom sporu, tieto užíval nerušene ako svoje vlastníctvo navrhovateľ v 2. rade R. T. spoločne so svojou manželkou E. T. a nadobudli kúpou aj podiely súrodencov menovaného, ako aj podiel odporcu v 2. rade pred jeho vystáhomím do USA, dôkazom čoho je obecné svedectvo z roku 1973 vyhotovené na MNV v A., z ktorého bola zistená táto skutočnosť, týkajúca sa nadobudnutia podielu od odporcu v 2. rade, ktorý ho nadobudol ešte v roku 1912. Tieto nehnuteľnosti menovaní užívali nerušene ako svoje vlastníctvo, pričom po neb. E. T. bolo potvrdené dedičstvo navrhovateľovi v 1. rade.

1.6 Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie o zastavení konania existenciou prekážky veci právoplatne rozhodutej (res iudicata). Výslovil názor, že totožnosť predmetu sporu je daná v tom, že v konaní vedenom pod sp. zn. 6C 1229/87 sa právni predchodcovia žalovaných domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých časť je aj predmetom tohto sporu na základe vydržania a súd im vyhovel a určil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vrátane nehnuteľností, ktoré sú predmetom aj tohto sporu. Dospel k záveru, že potom, čo ich nerušene a pokojne užívali právni predchodcovia žalovaných, tak splnili podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. V tomto po tom, čo žalobcovia v priebehu sporu zmenili žalobu, tak sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré boli vytvorené - vyčlenené z nehnuteľností, ktoré boli predmetom konania pod sp. zn. 6C 1229/87. V odôvodnení návrhu na zmenu žaloby poukázali na § 129 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba a na § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia v tomto spore jednoznačne napádajú správnosť existujúcej hranice po tom, čo bol vypracovaný znalecký posudok a uplatňujú si vlastnícke právo k časti susediacej parcely, ktorej vlastníckmi sú žalovaní, a to k ploche, ktorá doteraz nebola geometricky z tejto susednej parcely vyčlenená, pričom svoje vlastnícke právo vyvodzujú z vydržania a ide o zistenie, či sa žalobcovia stali vlastníckmi tejto plochy, ktorá podľa evidencie nehnuteľností je vedená ako vlastníctvo žalovaných. Totožnosť strán sporu odôvodnil súd prvej inštancie tak, že žalovaní nadobudli parcely č. 526 a 525 do bezpodielového spoluvlastníctva na základe kúpnej zmluvy zo 6. februára 2008 medzi predávajúcimi Y. Y., Y. Y., rod. T.V., U. U. a R. T.Í. a žalovanými ako kupujúcimi. Predávajúci boli právny nástupcami účastníkov konania vedeného pod sp. zn. 6C 1229/87 R. T. a E. Y., rod. T. (jej právna predchodkyňa E. T., rod. V.) - navrhovateľov. Z LV č. XXXX je zrejmé, že Y. Y., podielový spoluvlastník podielu o veľkosti 3 z celku (nadobudol svoj podiel titulom daru V 947/95 zo dňa 19. septembra 1995 - právna predchodkyňa E. Y., rod. T.), R. T., Y. Y., rod. T., U. U., rod. T., podieloví spoluvlastníci podielov každý 1/12 z celku, ktoré podiely nadobudli od právnej predchodkyne Y.Á. T., rod. Y. titulom dedenia (táto nadobudla podiel o veľkosti 1 z celku titulom dedenia po R. T.). Súd prvej inštancie konštatoval, že je pravdou, že v tom čase neboli účastníkmi konania, sp. zn. 6C 1229/87 žalobcovia, avšak v odôvodnení rozsudku sa konštatuje, že „skutočný stav je však v rozpore s tým, ako to vykazuje pozemková kniha, nakoľko v konaní bolo nesporne preukázané, že ešte v roku 1891 otec navrhovateľa v 2. rade Y. T. odkúpil od obce U. A. polovicu z pozemnoknižnej parcely č. 124 reálne vydelenú v terajších parcelách, ktoré sú predmetom sporu, pričom druhú polovicu, ktorá predstavuje terajšie parcely EN 520 až 523 si ponechala obec U. A. pre seba a slúžili ako kováčska dielňa pre obec a prenajímané boli obecnému kováčovi. Takýto stav trval od roku 1933. Parcely EN 520 až 523 boli dané do užívania R. U., postavil si na nich rodinný dom a užíval ich aj v roku 1987 a mal v ich časti zriadené

právo osobného užívania. Z rozsudku a geometrického plánu z roku 1987 je zrejmé, že parcely EN 524 a 525, ako aj 520 a 523 boli vytvorené z parcely č. 124 zapísanej v PKV XXX obec U. A.. Účastníkom konania bol v 1. rade aj Československý štát, od ktorého nadobudli žalobcovia neskôr druhú polovicu parcely č. 124 zapísanej v PKV XXX obec U. A., ktorú mali v tom čase v osobnom užívaní, ktoré nehnuteľnosti sú teraz zapísané na LV č. XX k. ú. A., ktorých sú žalobcovia podielovými spoluvlastníkmi. Ako vyplýva z LV č. XX k. ú. A., právny predchodca R. U. a žalobkyňa 2/ nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva parcelu č. 520 titulom dohody R II 152/67 - čz 143/67 a parcelu č. 523 titulom kúpy V 3097/02 zo dňa 7. mája 2003. Československý štát bol teda právnym predchodcom žalobcov. Súd prvej inštancie konštatoval, že o tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán už skončeného konania. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že aj totožnosť strán sporu vedeného pod sp. zn. 6C 1229/87 a sporu vedeného pod sp. zn. 11C 717/2012 je splnená.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 15. apríla 2019, č. k. 2 Co 92/2018-455 uznesenie súdu prvej inštancie v časti zastavenia konania ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že podľa zaužívanej praxe súd nie je oprávnený určovať hranice pozemku, pokiaľ tieto sú riadnym spôsobom už určené a rozsudkom o určení vlastníckeho práva k pozemku sa určuje aj priebeh jeho hranice. Súd nemôže v novom spore riešiť otázku už právoplatne rozhodnutú v predchádzajúcom - osobitnom spore, keď zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď určitý skutkový dej bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť strán sporu, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných sporových strán, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. V danej veci, napriek tomu, že v konaní Okresného súdu Michalovce sp. zn. 6C 1229/87 už bolo určené vlastnícke právo k parcele č. EN 525 a EN 526, a to na podklade geometrického plánu z 30. októbra 1987, sa žalobkyne domáhajú určenia vlastníckeho práva k parcelám z nich vytvoreným, a to netvrdiac nové skutkové okolnosti (napr. vydržanie), ale argumentujúc, že v minulosti na základe nesprávneho vyhodnotenia súradníc bol vyhotovený geometrický plán č. 244-3502-194/1,2,3,-87, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie v konaní sp. zn. 6C 1229/87 Okresného súdu Michalovce, ktoré ani prípadné pochybenie však už vzhľadom na existujúce právoplatné rozhodnutie nie je možné naprávať ďalšou určovacou žalobou. Odvolací súd zároveň napadnutým rozhodnutím zmenil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách prvoinštančného konania tak, že priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti neúspešným žalobcom 1/ a 2/ v plnom rozsahu a rozhodol o trovách odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne (ďalej len „dovolateľky“), ktoré odôvodnili poukazom na § 420 písm. f) C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhli zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Porušenie práva na spravodlivý proces videli dovolateľky v tom, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal ich odvolacími dôvodmi a argumentáciou a v celom rozsahu odkázal na právne závery súdu prvej inštancie. Taktiež namietajú nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

4. Podľa názoru dovolateľiek nie je možné stotožňovať predmet konania vedeného Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 11C 117/2012 s konaním vedeným Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 6C 1229/87. Predmetom konania pod sp. zn. 11C 117/2012 bolo pôvodne určenie priebehu hranice medzi pozemkom žalobkyň a pozemkom žalovaných. Na druhej strane predmetom konania pod sp. zn. 6C 1229/87 bolo určenie vlastníckeho práva na základe vydržania. Konanie pod sp. zn. 6C 1229/87 bolo konaním o určení vlastníckeho práva k pozemku žalovaných a nie o vymedzenie hraníc pozemku alebo akéhokoľvek iného konania, ktorého predmetom mali byť práva a oprávnené záujmy žalobkyň. Na objektívnej nemožnosti stotožňovať predmety konania uvedených konaní nemení nič ani skutočnosť, že konanie pod sp. zn. 11C 117/2012 súvisí s nesprávnym geometrickým plánom č. 266-3502-1964/1,2,3-

87, ktorý bol vyhotovený v konaní sp. zn. 6C 1229/87, na základe ktorého došlo k chybnému zápisu v evidencii nehnuteľností. A takisto je irelevantné aj vymedzenie žalobného petitu o určenie vlastníckeho práva, ktorým konajúce súdy argumentačne podporili totožnosť predmetov konaní, a to z dôvodu, že pri konaniach o určenie priebehu hranice vždy ide aj o určenie vlastníckeho práva k určitej časti pozemku. Navyše v rozhodnutí Okresného súdu Michalovce sp. zn. 6C 1229/87 sa v stručnom odôvodnení rozhodnutia výslovne uvádza, že v konaní ide o polovicu pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 124 zapísanej v zápisnici č. 167 k. ú. obce U. A.. Časť parcely, ktorá je predmetom konania pod sp. zn. 11C 117/2012 nebola predmetom konania pod sp. zn. 6C 1229/87, keďže polovicu pôvodnej parcely presahuje. Jedinou skutočnosťou, ktorá pojednáva o časti parcely väčšej ako je polovica pôvodnej parcely je geometrický plán č. 266-3502-1964/1,2,3-87, ktorý však nebol predmetom konania, ale len podkladom pre zápis do evidencie nehnuteľností.

4.1 Súd prvej inštancie aj odvolací súd poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) z 13. októbra 2009 sp. zn. 5 Cdo 120/2009, v zmysle ktorého „ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku).“ Súdy nižšieho stupňa však žiadnym spôsobom neodôvodnili, ako je možné stotožniť skutkové tvrdenia (teda rovnaký skutok) uplatnené v konaní sp. zn. 11C 117/2012 a skutkové tvrdenia uplatnené v konaní pod sp. zn. 6C 1229/87. Súdy sa s predmetnou podmienkou nevysporiadali a obmedzili sa len na konštatovanie totožnosti žalobného petitu, čo je nesprávny a formalistický prístup. Je vždy potrebné vychádzať zo skutkového stavu a nielen z vymedzeného žalobného petitu. Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 6C 1229/87 navyše neobsahuje takmer žiadne odôvodnenie, skutkové okolnosti, takisto ani skutočnosť, za akým účelom bol účastníkom konania Československý štát. Spis k predmetnému rozhodnutiu bol skartovaný. Uvedené rozhodnutie teda v žiadnom prípade nemôže byť podkladom pre konštatovanie prekážky rozsúdenej veci.

4.2 Dovolateľky ďalej v dovolaní namietali, že nie je známe, za akým účelom bol Československý štát účastníkom konania pod sp. zn. 6C 1229/87 a v otázke totožnosti strán sporu poukázali na povahu inštitútu práva osobného užívania. Vzhľadom na skutočnosť, že právo osobného užívania malo charakter vlastníckeho práva, sa javí nepredstaviteľné, že súd v konaní pod sp. zn. 6C 1229/87 ignoroval držiteľa práva osobného užívania. Takisto je prekvapujúce, že pri príprave geometrického plánu 266-3502-1964/1,2,3-87 bol odignorovaný stav, ktorý by zohľadňoval právo osobného užívania žalobcov a výmery, či určenia hraníc ich pozemku. Žalobcovia o predmetnom konaní nevedeli, a teda nemohli brániť svoje oprávnené záujmy. Takisto nie je dôvodné tvrdiť, že tieto záujmy mohol brániť Československý štát ako účastník konania, keďže v momente, keď odovzdal pozemok žalobcom do časovo neobmedzeného osobného užívania, už nemal záujem na vyvíjaní obozretnosti a starostlivosti riadneho hospodára. Žalobcovia objektívne nemohli vedieť o konaní o určenie vlastníckeho práva susedného pozemku a ani nemali dôvod domnievať sa, že uvedené konanie môže nejakým spôsobom zasahovať do ich práv a oprávnených záujmov tým, že chybou geometrického plánu a nesprávnym vyhodnotením súradníc môžu prísť o časť ich pozemku. Žalobcovia ani v neskoršej dobe nemohli mať odôvodnené legálne očakávania, že konaním pod sp. zn. 6C 1229/87 mohli prísť o časť pozemku, keďže celý ich pozemok ako aj spornú časť žalobcovia nerušene užívali až do začatia výstavby rodinného domu zo strany žalovaných. Súdy nižšieho stupňa svojimi rozhodnutiami takisto zasiahli do ústavného práva žalobcov, a to práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy a práva na majetok podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže potvrdili a zlegalizovali systémovú chybu štátu, ktorou by mohlo dôjsť k odňatiu časti pozemku žalobcov.

4.3 Pokiaľ sa odvolací súd nezaoberal argumentáciou obsiahnutou v odvolaní, odňal tak dovolateľkám možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd nepreskúmal odvolanie podané žalobkyňami, ani nepreskúmal, či súd prvej inštancie riadne zhodnotil procesnú prekážku res iudicata a či z tohto hľadiska došlo k správne právnemu posúdeniu veci. Napadnuté uznesenie je tak zmätočné a nepreskúmateľné.

4.4 Dovolateľky ďalej namietali aj výrok napadnutého uznesenia o trovách konania, ktorý je v rozpore s právom na spravodlivý proces. Podľa § 257 C. s. p. „výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“ Za tieto dôvody dovolateľky považovali skutočnosť, že žalobcovia podali žalobu na odporúčania Správy katastra, ako aj to, že uviedli všetky podstatné skutočnosti a dôkazy už pri prvom úkone, takže dôvod predlžovania konania nebol na ich strane. Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa bola podľa dovolateľiek aj skutočnosť, že žalobcovia pred začatím konania nemali vedomosť o žiadnom predchádzajúcom konaní, ktoré by predstavovalo procesnú prekážku res iudicata. Chyba v priebehu hranice pozemkov vznikla konaním alebo opomenutím štátu a jeho orgánov. Ďalej je to podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, keďže ako prví, ktorí riešili otázku priebehu hranice, boli žalovaní. Súd prvej inštancie navyše neprimerane dlho predlžoval konanie, nariadil znalecké dokazovanie, pričom vec následne rozhodol, čo mohol urobiť už v začiatkoch konania, a tak celkom jednoznačne navyšoval trovy konania. Dovolateľky sú toho názoru, že z dôvodu, že chyba v priebehu hranice bola vyvolaná štátom a jeho orgánmi, sa javí ako neprimerane tvrdé a v rozpore s dobrými mravmi, aby boli povinné nahradiť trovy konania.

5. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné alebo ho zamietnuť, keďže považujú napadnuté uznesenie za vecne správne a zákonné. S otázkou splnenia podmienok pre konštatovanie prekážky res iudicata sa súdy nižšej inštancie riadne, presvedčivo a vyčerpávajúco vysporiadali, o čom svedčia odseky 10 až 13 odôvodnenia napadnutého uznesenia a odsek 33 písm. A/ a písm. B/ odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie. K námietke dovolateľiek o absencii totožnosti predmetu konania žalovaní uviedli, že z podania žalobcov zo dňa 8. februára 2017 jednoznačne vyplýva, že žalobcovia navrhli v tomto konaní určiť spoluvlastnícke právo v prospech žalobkyň k pozemkom vymedzeným geometrickým plánom č. 11C/117/2012-14/2013 zo dňa 15. júna 2015 ako novovytvorená parcela C KN č. 526/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 27 m² a ako novovytvorená parcela C KN č. 525/2 - záhrada o výmere 13 m², a nie určenie priebehu hranice ako mylne uvádzajú žalobkyne. Na základe uvedeného súd prvej inštancie pripustil zmenu žalobného návrhu. Žalovaní tiež vo svojom vyjadrení upozornili na vyjadrenie žalobkyň obsiahnuté v podaní zo dňa 8. februára 2017, v ktorom žalobkyne výslovne potvrdili, že došlo k zásahu do vlastníckeho práva, preto súčasťou sporu je aj spor o vlastníctvo k určitej ploche. So zreteľom na právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 18. decembra 1987 je nepochybné, že iným určením vlastníckeho práva k novovytvoreným parcelám C KN č. 526/3 a 525/2 by došlo k úplnému negovaniu právoplatného rozhodnutia súdu v prechádzajúcom konaní, v ktorom súd v rámci konania o určenie vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných právoplatne vyriešil vlastnícke právo k predmetným pozemkom aj v rozsahu uvedených novovytvorených parciel. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2009 žalovaní uvádzajú, že od doby, kedy sa ujali oni, resp. ich právni predchodcovia, užívania predmetných pozemkov, nenastali žiadne nové právne skutočnosti, ktoré by zakladali právomoc súdu zrušiť alebo zmeniť rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 18. decembra 1987. Akýkoľvek iný výklad by znamenal nielen popretie prejudiciálnej záväznosti súdneho rozhodnutia, ale aj zásah do stability práva a právnych vzťahov, zásah do vlastníckeho práva, ako aj zásah do riadneho výkonu spravodlivosti. Vo vzťahu k námietke dovolateľiek, že im nie je známe, za akým účelom bol účastníkom konania Československý štát, žalovaní uvádzajú, že mali uplatniť právne prostriedky obrany platné v rozhodnom čase. Keďže tieto možnosti nevyužili, je nutné konštatovať, že nenastali žiadne právne skutočnosti, ktoré by mali za následok zrušenie alebo zmenu rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 18. decembra 1987. K dovolacím námietkam vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia o trovách konania žalovaní uvádzajú, že práve zo strany žalobkyň došlo ku konaniu, ktoré neprimerane predlžovalo konanie, a to najmä v dôsledku opakovanej zmeny žaloby.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie ako strany sporu podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) dovolateľky, zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) a v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyň je prípustné a tiež dôvodné.

7. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo

veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov, ako napr. právnej istoty, legitímneho očakávania, legality a pod., ktoré sú obsahom právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

9. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu ich odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by dodatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia a v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zjavné dôvody toho-ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu; len náležité, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce preň z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 33/2012). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

10. V súlade s § 220 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 393 ods. 2 C. s. p. musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C. s. p., v spojení s § 393 ods. 2 C. s. p. je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 420 písm. f) C. s. p.), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

11. V prejednávanej veci dovolateľky namietali nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia o zastavení konania z dôvodu prekážky rozsúdenej veci (*res iudicata*), a to predovšetkým v otázke totožnosti predmetu sporu. Namietali tiež, že odvolací súd sa nevysporiadal s ich odvolacími námietkami rozhodujúcimi pre riadne a správne posúdenie veci.

12. Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania (bez ďalšieho) k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, o ktorej už bolo prv právoplatne rozhodnuté. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Z hľadiska totožnosti osôb nie je významné,

či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného) a na totožnosť osôb právna teória i prax usudzuje tiež v prípadoch právneho nástupníctva osôb vystupujúcich či už na jednej alebo i na oboch stranách sporu. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak).

13. K otázke totožnosti predmetu konania uviedol súd prvej inštancie v bode 33. písm. A/ odôvodnenia svojho uznesenia (s ktorým tvorí napadnuté rozhodnutie organickú jednotu), že v konaní vedenom pod sp. zn. 6C 1229/87 sa právní predchodcovia žalovaných domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých časť je aj predmetom tohto sporu na základe vydržania. Súd im vyhovel a určil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, vrátane nehnuteľností, ktoré sú predmetom aj tohto sporu, a to z titulu splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. V tomto spore po tom, čo žalobkyne v priebehu sporu zmenili žalobu, sa tieto domáhajú určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré boli vytvorené - vyčlenené z nehnuteľností, ktoré boli predmetom konania pod sp. zn. 6C 1229/87. V odôvodnení návrhu na zmenu žaloby žalobkyne poukázali na ustanovenia Občianskeho zákonníka o vydržaní. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v tomto spore žalobkyne jednoznačne napádajú správnosť existujúcej hranice po tom, čo bol vypracovaný znalecký posudok a uplatňujú si vlastnícke právo k časti susediacej parcely, ktorej vlastníkmi sú žalovaní, a to k ploche, ktorá doteraz nebola geometricky z tejto susednej parcely vyčlenená. Svoje vlastnícke právo pritom vyvodzujú z vydržania a ide o zistenie, či sa žalobcovia stali vlastníkom tejto plochy, ktorá podľa evidencie nehnuteľností je vedená ako vlastníctvo žalovaných.

14. Treba zdôrazniť, že ten istý predmet konania je daný len vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Skutočnosť, že v oboch sporných konaniach išlo o určenie vlastníckeho práva z právneho dôvodu vydržania nie je dostačujúca na to, aby bolo možné konštatovať, že je zachovaná totožnosť predmetu konania v spomínaných súdnych konaniach. Rozsudok Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 6C/1229/87 totiž neposkytuje dostatočný podklad pre toto posúdenie totožnosti skutkových tvrdení. Navyše, nie je k dispozícii ani pôvodný spis, ktorý by mohol prispieť o objasneniu týchto chýbajúcich zistení. Z výsledkov doteraz vykonaného dokazovania nemožno spoľahlivo vyvodiť záver, že skutkové okolnosti, ktorými navrhovatelia vyvodzujú splnenie podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva k spornej ploche vydržaním, sú totožné so skutkovými tvrdeniami navrhovateľov v konaní vedenom pod sp. zn. 6C 1229/87, a to najmä po zohľadnení výsledkov znaleckého dokazovania (vykonaného v predmetnom konaní v rámci ktorého sú sporné plochy označené novým parcelným číslom), ale aj ďalších okolností, ktoré vyplynuli z doterajšieho konania, najmä po zohľadnení správy katastra v Michalovciach z mája 2012, v ktorej sa konštatuje, že priebeh hraníc medzi susednými parcelami sporových strán vo vektorovej katastrálnej mape je chybný, a že došlo k nezrovnalostiam pri obnove operátu novým mapovaním, pri ktorom sa nesprávne vyhodnotila súradnica bodu, ktorý tvorí hranicu medzi týmito parcelami. Nemožno opomenúť ani to, že žalovaní postavili nový rodinný dom a následne zohľadniť aj prípadné zistenie, či jeho výstavba mohla ovplyvniť výsledok predmetného (tohto) konania. Vzhľadom na absenciu spoľahlivého porovnania skutkových okolností (skutkov) v obidvoch konaniach je tak záver o existencii prekážky rozsúdenej veci prinajmenšom predčasný. Nemožnosť stotožnenia skutkov v obidvoch súdnych konaniach, namietali aj dovolateľky v odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, avšak odvolací súd sa s týmito námietkami nevysporiadal. Bez dôkladnej analýzy totožnosti týchto skutkových tvrdení nie je možné konštatovať existenciu prekážky rozsúdenej veci; v opačnom prípade by došlo k popretiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) vo vzťahu k dovolateľkám, ktoré by nemali k dispozícii žiadny prostriedok nápravy vo vzťahu k určeniu hranice medzi spornými susednými pozemkami na základe nimi tvrdených skutkov.

15. Tento nedostatok odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené súdu v ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 393 ods. 2 C. s. p. na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobkýň procesne prípustné podľa § 420 písm. f) C. s. p. a dovolateľky v ňom dôvodne namietajú nimi uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože im týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší. Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. (§ 449 ods. 1 a 2 C. s. p.). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 C. s. p.).

17. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f) C. s. p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne, najvyšší súd uznesenie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil (§ 449 ods. 1 a 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 C. s. p.).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.